

ת"פ (אשקלון) 57133-02-23 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (אשקלון) 57133-02-23 - מדינת ישראל נ' פלונישלום אשקלון

ת"פ (אשקלון) 57133-02-23

מדינת ישראל

נגד

פלוני

ע"י ב"כ עו"ד סמי פרטיאלי

בית משפט השלום באשקלון

[23.06.2024]

לפני כב' השופטת זהר דולב להמן

גזר דין

כתב האישום, הכרעת הדין, הסדר הטיעון והשתלשלות ההליך

1. בדיון הראשון שהתקיים בתיק, ב-13.6.23, הוצג בפני כבוד השופטת משעלי ביטון הסדר טיעון, במסגרתו הודה הנאשם בעובדות כתב אישום מתוקן (להלן: כתב האישום) והורשע על פי הודאתו בתקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג, בהתאם לסעיפים 380 ו-382(ג) ל-חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); תקיפת בת זוג, בהתאם לסעיף 382(ב) ל-חוק העונשין ו-2 עבירות איומים, בהתאם לסעיף 192 ל-חוק העונשין. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה עונשית והנאשם הופנה לשירות המבחן לעריכת תסקיר בעניינו. דיון הטיעונים לעונש נקבע ליום 27.11.23 בפני כב' הש' בונדה. לאחר מספר דחיות על רקע המצב הבטחוני ולאחר שהתיק נותב לשמיעה לפניי, מועד הטיעונים לעונש נדחה ליום 27.3.24, בהתאם להמלצת שירות המבחן. לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים ובהינתן המלצת שירות המבחן, נדחה הדיון לקבלת תסקיר משלים ליום 17.6.24. מועד זה נדחה מאילוצי בית משפט ובשל שינויים ביומן בית המשפט ליום 23.6.24.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום בהן הודה והורשע, לנאשם ולאשתו, גב' נ' (להלן: המתלוננת) שתי ילדות משותפות, הבכורה כבת 5 והצעירה כבת שנה וחצי זוג, הם התגוררו ברחוב ... באשדוד (להלן: הדירה) וברשותם היה רכב X(להלן: הרכב). מספר חודשים לפני האירוע המתואר בכתב האישום החלו בני הזוג לשוחח ביניהם על אפשרות להתגרש והתגלו ביניהם ויכוחים בנושא חלוקת הרכוש. ב-20.2.23, סמוך ל-7:30 ביקש הנאשם מהמתלוננת שתבוא עמו לסניף הבנק לחתום על מסמך המותיר את הבעלות על הדירה על שמו בלבד. משסרבה, לקח הנאשם מהמתלוננת את הטלפון הנייד שלה והיא ביקשה ממנו ששייב לה. הנאשם בעט בחלק התחתון של גבה באמצעות רגלו והמתלוננת צעקה. בתם הבכורה שמעה את הצעקות ובאה בריצה אל המתלוננת, שהחזיקה אותה כדי שלא ימשיך ובהמשך נעתר הנאשם לבקשתה והשיב לה את הטלפון. בדרכם לרכב התברר שהנאשם שכח את מפתחות הרכב בדירה, המתלוננת חזרה לדירה כדי להביאם, התקשרה לאמה וביקשה ממנה שתאמר לאביה שיגיע לגן אחת הבנות על מנת שתיסע עמו משם. לאחר שהביאו את הבנות לגנים ביקשה המתלוננת מהנאשם שייקח אותה לבית הוריה שגרו סמוך לגן של הבת הצעירה. הנאשם סירב ואמר שלא יעשה כן משום שהמתלוננת רוצה להישאר שם ולא לבוא עמו לחתום ונסע לכיוון הבנק. המתלוננת התווכחה עם הנאשם, שעצר את הרכב, איים עליה "כדאי לך לחתום, זה הכסף שלי, אם לא את תצטערי על זה, את תהיי מסכנה, את תהיי נכה", הסתובב לכיוון המתלוננת וניסה להכותה בידיו. למתלוננת נגרמה חבלה בשפה הפנימית העליונה. בהמשך איים הנאשם על המתלוננת באומרו "אני אדקור אותך עם זה בצוואר, אני ארצח אותך" כשהוא אוחז עט בידו, יצא מהרכב בכוונה להגיע למושב בו ישבה המתלוננת, שנעלה את הדלת מתוך הרכב. עובר אורח שהבחין במתרחש דיווח למשטרה. הנאשם שב לרכב, נסע ובהמשך אפשר למתלוננת לצאת מהרכב, לאחר שביקשה שייסעה למקום עבודתה. אבי המתלוננת אסף אותה והנאשם אותה בהמשך.

שאלת ביטול ההרשעה

3. נפסק לא אחת, כי "אי הרשעה אינה עונש" ו-"שאלת אי הרשעה היא שאלה עצמאית ונפרדת אשר נבחנת במחוזותינו בהתאם לתנאי הלכת כתב" [ראו רע"פ 3195/19 אגוזי נ' מדינת ישראל (4.7.19), אליו הפנה ב"כ הנאשם. ההדגשות במקור - זד"ל] - ומשכך אדון בה תחילה. בסעיף 7 לפסק דינה ב-ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל (21.8.97) (להלן: הלכת כתב), קבעה כב' הש' דורנר, כי "הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל" [ההדגשות לא במקור - זד"ל].

4. בסעיף 9 לפסק דינו ב-ע"פ 8690/15 מדינת ישראל נ' פלוני (6.6.16) (להלן: פס"ד פלוני), עמד כב' הש' ג'ובראן על המתח בין שני השיקולים העיקריים בנושא - "האינטרס הציבורי, הכולל את הצורך להגשים את מטרות המשפט הפלילי ולמצות את הדין באמצעות הרשעת העבריין; והאינטרס הפרטי, הכולל את הנזק הצפוי לנאשם מהרשעתו תוך התחשבות בנסיבותיו האישיות". זוהי למעשה "מקבילית הכוחות" עליה עמדו כב' הש' דינו ב-ע"פ ג' (מחוז-ב"ש) 66903-07-20 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל (30.12.20) (להלן: פס"ד אבו מדיעם) וכב' הש' ברסלר-גונן ב-ע"פ ג' (מחוז-ב"ש) 27326-12-21 קיזר נ' מדינת ישראל (9.3.22) (להלן: פס"ד קיזר). אמנם ב-פס"ד אבו מדיעם וב-פס"ד קיזר בוטלו הרשעות בעבירות שונות מאלו שלפני (ב-פס"ד אבו מדיעם בוטלה הרשעה בתקיפה הגורמת חבלה של ממש יחד עם אחיו ואדם נוסף וב-פס"ד קיזר בוטלה הרשעה במסירת ידיעה כוזבת על עבירה מסוג פשע) - אולם הקביעות בנוגע ל"מקבילית הכוחות" בין שני התנאים שנקבעו ב-הלכת כתב, רלוונטיות לענייננו, כפי שיבואר להלן.

5. לכל אלו יש להוסיף, שנפסק לא אחת, כי שיקולי שיקום מהווים לא רק "אינטרס אישי פרטני" של העבריין "אלא אינטרס של הציבור בכללותו, אשר יקבל אל שורותיו אזרח משוקם, בעל יכולת אמיתית להותיר את העבר מאחוריו" [פס"ד פלוני, סעיף 11; סעיף 8 ל-ע"פ 9090/00 שניידרמן נ' מדינת ישראל (22.2.01) (להלן: ענין שניידרמן)] - אולם במתח בין שני שיקולים אלו, לרוב ניתן משקל רב יותר לעניין הציבורי. כאשר "הכלל הרחב" בכל הנוגע לנאשמים בגירים הוא "מקום שהוכחה אשמתו של אדם יש להרשיעו בדין, שכן האינטרס הציבורי הוא שגובר, והוא יידחה במקרים חריגים בהם עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה לבין האינטרס הציבורי שבהרשעת מי שעבר עבירה..." [פס"ד פלוני, סעיף 9 וראו גם ע"פ 8528/12 צפורה נ' מדינת ישראל (3.3.13) (להלן: ענין צפורה); ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין (4.9.07); ע"פ 3301/06 ביטי נ' מדינת ישראל (31.10.06) ו-ע"פ 7211/04 מדינת ישראל נ' פלוני (13.3.06)].

6. נוכח האמור לעיל ובהינתן כי גם לגבי קטינים, "לעתים שיקולים של הרתעה, מניעה וגמול עולים במשקלם על השיקול השיקומי" (פס"ד פלוני, סעיף 9) והקביעה לפיה, "על בית המשפט לבחון, בראש ובראשונה, את השאלה האם סוג העבירה וטיבה, על רקע הנסיבות הקונקרטיות של המקרה, מאפשרים להימנע מהרשעה. בשלב השני, יש להידרש לשאלה, האם עצם ההרשעה עלול לפגוע "פגיעה חמורה" בשיקומו או בעתידו של הנאשם" [סעיף 11 לפסק דינו של כב' הש' שהם ב-ענין צפורה. ההדגשה במקור - זד"ל] - אדון תחילה בשיקול הציבורי. סוג העבירה, נסיבות ביצועה ושיקולי ענישה אחרים, לרבות הפסיקה הנוהגת

7. מקובלת עלי טענת ב"כ המאשימה, כי במעשיו פגע הנאשם במידה משמעותית בערכים מוגנים של הזכות לשלמות הגוף, שלות הנפש, חירות הפעולה והבטחון האישי ובעקפיין פגע גם בשלמות התא המשפחתי. על הצורך בהגנה על ערכים אלו עמדה הפסיקה לא אחת. כך לדוגמא, ברע"פ 538/21 פלוני נגד מדינת ישראל (4.2.21) נקבעו דברים הרלוונטיים גם לעניינו - "תופעת האלימות במשפחה היא תופעה נפסדת הפוגעת פגיעה קשה בתחושת הביטחון, כבודן ושלמות גופן של נשים, בתוך ביתם, מבצרם... בהתאם לכך, נדרשת ענישה מוחשית, אשר יש בה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים מנקיטת אמצעי אלימות כלפי בני משפחתם". אכן, כטענת ב"כ המאשימה, חומרה מיוחדת נודעת לעבירות אלימות כלפי בני משפחה, שכן "הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי...". גם נפיצות עבירות אלו והצורך להגן על קורבנות האלימות במשפחה מלמדים אף הם על עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים [ראו והשוו ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.07), אליו הפנה ב"כ המאשימה].

8. עיון בפסיקת שלוש הערכאות מלמד כי בענישה בתחום האלימות קיים מנעד רחב וכך גם בנושא יישום הלכת כתב וסיום הליכים ללא הרשעה. במהלך הטיעונים לעונש הפנה ב"כ המאשימה לפסיקה התומכת בעמדתו לפיה נוכח חומרת העבירה יש לקבוע מתחם 10-24 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה התומכת בעמדתו, לפיה בתי המשפט ביטלו הרשעות במקרים דומים. על אלו הוספתי פסיקה. ברי כי כל מקרה לנסיבותיו וניתן לאבחן המקרים השונים. לצד זאת, ראיתי לנכון להתייחס לפסקי הדין מהם ניתן לגזור אמת-מידה מתאימה ולפסיקה אליה הפנו הצדדים -

א) רע"פ 643/24 חודוס נ' מדינת ישראל (29.1.24), אליו הפנה ב"כ המאשימה - נדחו ערעור ובקשת רשות ערעור. בגין הרשעתו בתקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ותקיפת בת זוג נקבע מתחם 10-24 חודשי מאסר בפועל. על מי שתקף את המתלוננת ב-2 אירועים שונים, בראשון באגרוף בפניה ובשני משך אותה משערות ראשה, והכה בה באגרופים וחדל ממעשיו רק לאחר התערבות שכנה - הושתו 11 חודשי מאסר בפועל.

בשונה מעניינו, המבקש, הודה במהלך פרשת התביעה, לאחר שנשמעה עדות המתלוננת, כשלחובתו 3 הרשעות קודמות, שהתיישנו אך לא נמחקו, בעבירות אלימות, לרבות כלפי בנות זוג. זאת ועוד, הגם ששירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית להפחתת הסיכון - מדובר היה במבקש שהיה בראשית ההליך השיקומי, אשר שב ושלל נזקקות טיפולית, לא נטל אחריות מלאה על מעשיו ולא הפנים חומרתם - כל אלו בשונה מהנאשם שלפניי.

ב) רע"פ 8576/22 פלוני נ' מדינת ישראל (15.12.22), אליו הפנה ב"כ המאשימה - נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דין שקיבל ערעור המדינה. בית המשפט המחוזי בבאר שבע קבע בעפ"ג 46836-10-22 מדינת ישראל נ' פלוני (31.10.22) מתחם 18-36 חודשי מאסר בפועל, חלף מתחם שנע ממספר חודשים עד 18, בגין איומים, תקיפה הגורמת חבלה של ממש והפרת הוראה חוקית. המבקש הורשע, על פי הודאתו, בכך שאיים על המתלוננת שישחט אותה אם תהיה עם גבר, הכה בפניה, צבט אותה וירק עליה. בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו מ-9 ל-18 חודשי מאסר בפועל. בנוסף הופעל מאסר מותנה, חלקו בחופף וחלקו במצטבר, כך שחלף 13 חודשי מאסר - הושתו 22 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

להבדיל מעניינו, מדובר במי שלחובתו עבר פלילי ואשר ביצע את העבירות חרף מאסר מותנה בר הפעלה.

ג) רע"פ 1007/22 פלוני נגד מדינת ישראל (23.3.22), אליו הפנה ב"כ המאשימה - נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק דין שקיבל חלקית הערעור על העונש. בגין הרשעתו, ב-איומים ו-תקיפת בת זוג הגורמת חבלה, נקבע מתחם 9-18 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קיבל הערעור ועונשו הועמד על 19 חודשי מאסר בפועל (חלף 21). הופעלו שני מאסרים מותנים בחופף זה לזה ובמצטבר לעונש המאסר, כך שסך הכל הושתו 24 חודשי מאסר בפועל (חלף 26), לצד ענישה נלווית, שכללה ₪ 20,000 פיצוי.

בשונה מעניינו, המבקש הורשע לאחר שמיעת ראיות, כשלחובתו עבר שכלל 2 מאסרים מותנים חבי הפעלה.

ד) רע"פ 3195/19 אגוזי נ' מדינת ישראל (4.7.19), אליו הפנה ב"כ המאשימה - נדחו ערעור ובקשת רשות ערעור על הרשעת המבקש ב-החזקת חומר תועבה, והושתו 120 שעות של"צ, 18 חודשי מבחן ומאסר מותנה. בתי המשפט קבעו כי החזקת סרטונים הכוללים פרסומי תועבה ובהם דמויות קטינות בגילאי 12-15 החושפות גופן או מבצעות בעצמן אקטים בעלי אופי מיני ומאות תמונות, הכוללות פרסומי תועבה ובהם דמות קטינים וקטינות, חלקם רכים בשנים - הם מעשים מהם נשקפת חומרה רבה. משכך סוג העבירה, בנסיבות המקרה, לא מאפשר לוותר על ההרשעה. כן נקבע כי לא הוכחה פגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקום המבקש.

ה) רע"פ 6429/18 פלוני נ' מדינת ישראל (18.11.18), אליו הפנה ב"כ המאשימה - נדחתה בקשת רשות ערעור על הרשעת המבקש במסגרת ערעור המדינה, בהתפרעות וסיוע לניסיון סיכון דרכים. נקבע כי מדובר בעבירות שהופנו נגד הסדר הציבורי ובמעשים שהיה בהם כדי לסכן את הנוסעים בכביש ראשי בטבורה של בירת ישראל. משכך נקבע כי ספק אם בנסיבות המקרה ניתן היה לסיים ההליך ללא הרשעה. קל וחומר משלא הוכח כל נזק קונקרטי.

ו) רע"פ 1666/05 סטבסקי נ' מדינת ישראל (24.3.05), אליו הפנה ב"כ הנאשם - נדחתה בקשת רשות ערעור על פסק הדין שקיבל ערעור המדינה והותיר על כנה הרשעה במעשה פזיזות ורשלנות בכלי יריה, של מי ששימש מדריך במטווח, הגם שלא היתה לו הסמכה רשמית לתפקיד, הוביל את המנוח למטווח, העביר לו הוראות בטיחות ויצא, בהותירו את המנוח לבד. המנוח, שסבל מסכיזופרניה בעטיה אושפז מספר פעמים בבית חולים לבריאות הנפש, כיוון האקדח לרקתו והתאבד בירייה. לא ברור מדוע ב"כ הנאשם הפנה להחלטה זו, שכן אמנם בית משפט השלום אימץ המלצת שירות המבחן, אולם בית המשפט המחוזי קיבל ערעור המדינה וקבע כי הרשעת המבקש תוותר על כנה. כאמור, בקשת רשות הערעור נדחתה.

ז) ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני (17.8.00), אליו הפנה ב"כ הנאשם - בית המשפט העליון שב על הכלל לפיו משהודו בביצוע חבלה חמורה בנסיבות מחמירות - יש להרשיעם בדין. נקבע כי באיזון בין האינטרסים של המשיבים הקטינים לבין האינטרס הציבורי - גובר האינטרס הציבורי, חרף גילם הצעיר (15-17) והמלצות שירות המבחן בעניינם. רק בעניינו של משיב 3 (כבן 14) נדחה הערעור בשל גילו הצעיר. אציין כי גם כאן לא ברור מדוע ב"כ הנאשם הפנה לפסק הדין.

ח) ע"פ (מחוזי-י) 10709-06-13 וקנין נ' מדינת ישראל (6.10.12) - התקבל ערעור ובוטלה הרשעת מי שהודה בתקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת-זוג, שכללה בעיטה ותקיפה בפניה עד זוב דם ואיומים שאם תפנה למשטרה הוא "יראה לה מה זה" - זאת מאחר שמדובר באירוע חד-פעמי, שלא משקף אופי המערער, העובדה שהמערער החל טיפול ללא קשר להליך הפלילי והרשעה עלולה לפגוע בפרנסת המערער ומשפחתו.

ט) ע"פ (מחוזי-ב"ש) 2455-09-11 פלוראה נ' מדינת ישראל (7.12.11) - התקבל ערעור על אי-ביטול הרשעה בתקיפה בנסיבות מחמירות הגורמת חבלה של ממש כלפי בת זוג, איומים ותקיפה סתם בנסיבות מחמירות כלפי בת זוג - וההרשעה בוטלה. בקבלו הערעור, קבע בית המשפט המחוזי, כי המערער "הפיק הלקח הראוי", התחשב בעמדת אשתו, הקשר החיובי בין בני הזוג, הרצון לשקם את הקשר, החשש כי "הרשעה עשויה למוטט ולפגוע בהליך השיקומי שהמערער עבר", כן "עלולה להכשילו בקידום תעסוקתי" וכפועל יוצא "עלולה ההרשעה לפגוע קשות בקשרי המשפחה, ביחסים בין המתלוננת והמערער". נקבע כי "אין ספק שקיים אינטרס ציבורי בהוקעת מעשי אלימות במשפחה ואולם בד בבד קיים אינטרס לציבור, לא פחות חשוב, בשיקום המערער ומשפחתו".

י) ע"פ (מחוזי-ת"א) 70650/04 ורולקר נ' מדינת ישראל (11.10.05) - בגין הרשעתו בשני אירועי אלימות כלפי בת זוגו, אשר כללו דחיפתה כשהיתה בהריון ובאירוע נוסף הכה ובעט בה, הפילה ארצה וגרר אותה וכן איים עליה - הושתו חודשיים עבודות שירות. בית המשפט המחוזי ביטל ההרשעה בהתחשב בפגיעה ממשית בתעסוקת הנאשם, אשר עמד בפני פיטורין, עקב אי יכולת לקבל רשיון לרכב ציבורי נוכח ההרשעה, וכן נוכח טיפול זוגי ממושך ומוצלח, עמדת המתלוננת ותסקירים חיוביים.

יא) ת"פ (שלום-נת') 55983-10-23 מדינת ישראל נ' עמר (19.3.24), אליו הפנה ב"כ הנאשם - ההליך הסתיים ללא הרשעה בתקיפת בת זוג שגרמה חבלה של ממש, הושתו פיצוי והתחייבות על מי שעל רקע ויכוח עם גרושתו מזה כעשור בשאלה מי ייקח את בנם לקבלת טיפול רפואי ולאחר שהבן נעמד בין הוריו והתכוון להיכנס למכונית המתלוננת, שעמדה בסמוך לדלת הרכב - דחף את המתלוננת, אשר נפלה על הבן, והשניים נפלו ארצה יחדיו. כתוצאה מהנפילה נזקקה המתלוננת לטיפול רפואי, ונגרם לה שפשוף בשורש כף יד ימין. בניגוד לנטען על ידי ב"כ הנאשם, לא מדובר במקרה בו היתה המלצה של שירות המבחן, שכן הנאשם כלל לא הופנה לשירות המבחן, ומשכך לא עבר הליך שיקומי ונקבע כי לא כל מקרה מחייב זאת וכי אין מדובר בתנאי בלתו אין לסיום הליך ללא הרשעה. בית המשפט התחשב בגילו, העדר עבר פלילי, בהודאה בהזדמנות הראשונה, קבלת אחריות, הבעת חרטה והוכחת נזק מוחשי ובלתי מידתי, שעלול להיגרם לו כתוצאה מהרשעתו, בהיותו בעל רישיון קבלן לעבודות הנדסה בנאיות בחברה אותה מנהל.

יב) ת"פ (שלום-אשק') 1639-11-20 מדינת ישראל נ' טקצ'נקו (11.4.22) - הסתיים הליך ללא הרשעה בתקיפת בת זוג, איומים והיזק לרכוש במזיד. הושתו צו מבחן לשנה והתחייבות. ניתן משקל לקולא להודאתו בכתב האישום כפי שהוא, לעמדת המתלוננת שלא חפצה בענישתו, נסיבות חייו, חלוף הזמן, שיתוף הפעולה עם הליכי טיפול והמלצת שירות המבחן - הושתו צו מבחן לשנה והתחייבות.

9. עולה מהמקובץ כי בנסיבות מסוימות, גם בעבירות אלימות, אפילו באלימות במשפחה, ואף בנסיבות חמורות מאלו שלפניי - ניתן לסיים הליך בביטול ההרשעה. אשר על כן, סוג העבירה, בנסיבותיה, מאפשר סיום ההליך ללא הרשעה. פגיעה חמורה בשיקום הנאשם

10. מבלי להקל ראש בחומרת המעשים, מקובלת עלי טענת ב"כ הנאשם, כי מקרהו של הנאשם נופל לפתחם של אותם מקרים חריגים בהם יש מקום להורות על ביטול הרשעה. הבחינה אם יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום, בהתאם לסעיף 40ד ל-חוק העונשין, לפיומשבית המשפט "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם" והבחינה אם הנאשם עומד בתנאי הנוסף שנקבע ב-הלכת כתב, כי "על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם" כרוכות במידה רבה זו בזו ומשכך אדון בהן במאוחד, תוך התייחסות לנסיבות שלא קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא ל-חוק העונשין. בענייניו של הנאשם הוגשו 3 תסקירים (נושאי תאריכים 22.11.23, 20.3.24 ו-10.6.24) וחוות דעת ממונה (תאריך 30.5.24). מאלו, מטענות באי כוח הצדדים בטעוניהם לעונש, כמו גם דברי הנאשם עצמו, עולה התמונה הבאה:

א) רקע כללי ומשפחתי - הנאשם כבן 33, סיים 12 שנות לימוד, הישגיו בלימודים היו טובים, כמו גם השתייכות חברתית טובה לקבוצת השווים. עם סיום לימודיו התגייס לשירות צבאי כלוחם בגבעתי. במהלך אימון צבאי נפצע ברגלו, עבר שני ניתוחים להחדרת והוצאת פלטינות ולאחר הליך שיקום ממושך שוחרר מצה"ל. כיום מוכר ב-20% מטעם משרד הביטחון. עם שחרורו החל לימודי מכינה, בסיומם למד לתואר ראשון בהנדסה.

ב) רקע תעסוקתי - במשך כ-6 שנים, משנת 2017 ועד למעצרו בתיק, עבד בחברת בנייה. עבודתו הופסקה על רקע מעצרו. כחצי שנה לאחר מכן, משהוקלו התנאים המגבילים - השתלב הנאשם בעבודה בחברת בנייה באור יהודה, בה עובד כיום למעלה משנה.

ג) מערכת היחסים בין הנאשם למתלוננת - הזוג נשוי ולהם שתי בנות. לדבריו, בשנת 2015 נישא לאהבת נעוריו מתוך אהבה. מערכת היחסים תוארה על ידי שני בני הזוג כמאופיינת באהבה הדדית, חברות, שותפות ושוויון. לעמדת שני בני הזוג, במהלך כל שנות הזוגיות תיפקד הנאשם באופן רגוע ושקול, קיבל החלטות באופן מושכל והיה אב מעורב בגידול וחינוך בנותיהם. לדברי בני הזוג, לרוב בעת חילוקי דעות ניהלו שיח רגוע והגיעו להסכמות.

(ד) הרקע לאירוע - לדברי שני הזוג, כשנה עובר לאירוע הם חוו משבה במערכת הזוגית (הפלה ספונטנית של בן), אותו לא צלחו באופן מיטבי ובונה ולא פנו לאפיק טיפולי. בנוסף חווה כל אחד מבני הזוג אובדנים קשים של קרובי משפחה, מצב שהעצים את הריחוק הרגשי, ההסתגרות של כל אחד עם עצמו, לצד קושי לשתף ולהעזר אחד בשנייה, כך שבחודשים שקדמו לאירוע החלו לשוחח ביניהם על אפשרות לסיים את הנישואין.

(ה) נטילת אחריות - הנאשם נטל אחריות מלאה על ביצוע העבירות, ביטא חרטה ובושה על התנהגותו, שגם פגיעה בדימוי ובכבוד משפחתו. לנאשם תחושת אכזבה מהתנהגותו והוא רואה בעין ביקורתית והאשמה עצמית את הפגיעה הפיזית והנפשית שהסב לאשתו. הנאשם תיאר כי על רקע סערת הרגשות ופגיעה שחוה אותה עת, בהיעדר כלים להתמודדות מיטיבה ושקולה במצבים בהם חווה פגיעה בביטחון האישי בתוך המשפחה ובזוגיות אשתו - התייחסותו ותשובותיו במהלך הוויכוח נשאו אופי לא שקול. להתרשמות שירות המבחן בתסקירו מיום 22.1.23 - תחושות אלו מקשות על הנאשם לחשוב על אפשרות שיקום התא המשפחתי וחזרתו לתפקוד אבהי רגיל, בשל אמונתו כי אשתו לא את אמורה לחוות אלימות, בגללו עברה חוויה מאוד קשה ולכן מגיעה לה זוגיות עם אדם טוב יותר. אותה עת, הנאשם אף התקשה כאב, בשל רגשות אשמה ובושה וצורך להעניש את עצמו על הפגיעה באשתו. הנאשם תיאר מפגשים טעונים ברגשות קשים של געגועים, רצון בקרבה, לצד פחד להתקרר לבנותיו, בשל החשש שלא ירצו אותו או יראו אותו באור שלילי. בשל ניתוק הקשר עם בנותיו בתחילת מעצרו והריחוק הפיזי, הבנות לא הסכימו להיות בנוכחותו ללא נוכחות אימן, מצב שהנאשם פירש כדחיה שחיזקה אמונתו כי לא ראוי להיות אב משפחה. על דברים דומים חזר שירות המבחן גם בתסקירו מיום 20.3.24 ומיום 10.6.24. בתסקיר האחרון, מיום 10.6.24, שב הנאשם ונטל אחריות מלאה על מעשיו, הביע תחושות אשמה, בושה, דאגה וצער רב על הפגיעה באשתו ועל הנזק שגרם, חברתית וכלכלית, לה ולתא המשפחתי. על דברים דומים חזר גם בבית המשפט, כשאמר את הדברים הבאים, שמפאת חשיבותם אביא חלקם:

"...אני מרגיש אחראי ומקבל את עצמי את הדבר הזה באופן מלא כי אני יודע מה עשיתי ולא משנה מה יגידו ומה יהיה פה, אני אשלם את המחיר עד יומי האחרון, האישה שעומדת פה לצידי בשנה הזו עם הילדים והכל עברה הרבה יותר ממני, אני סך הכל רוצה להחזיר את היציבות לבית, לאישה וילדים וזה לא פקטור אבל אני עברתי תהליך יומיומי מול עצמי ומול שירות המבחן, אני לומד על עצמי יותר ומקבל כל דבר ביראה וחשיבה עליונה ומקווה שאני...תודה רבה".

(ו) מאמציו לתקן את תוצאות העבירות ולחזור למוטב - כבר מראשית הדרך התרשם שירות המבחן כי הנאשם עושה מאמצים לתקן תוצאות העבירות ולחזור למוטב, כעולה מהתסקירים:

1) תסקיר מיום 22.11.23 - שירות המבחן התרשם כי הנאשם נמצא מצב נפשי ירוד, בשל קושי להכיל את התנהגותו, עמדה מחמירה של האשמה עצמית, ביטול כל שנות הנישואין, שהיו מאופיינות בדינמיקה זוגית טובה ואף ייחוס לעצמו של דפוסי התנהגות בעייתיים. שירות המבחן התרשם מגיבוי עצמי, קושי רב להסתכל על אשתו, סירוב להבין את החמלה שמבטאת כלפיו, כשבמהלך השיחה התקשה לשלוט ברגשותיו ונטה לבכות. מתחילת הדרך הנאשם הסכים להשתלב בהליך טיפולי בשירות המבחן או במסגרת ייעודית חיצונית לגברים למניעת אלימות זוגית. הנאשם הופנה לטיפול במסגרת המרכז למניעת אלימות במשפחה באשדוד, עבר ראיון קבלה ונמצא מתאים להשתלב בטיפול שעתיד היה להתחיל לאחר חגי תשרי. על רקע המצב הביטחוני תחילת הטיפול נדחתה.

2) תסקיר מיום 20.3.24 - הנאשם החל טיפול ב-17.12.23, מגיע באופן קבוע, עקבי ורצוף לכל הפגישות, משתף בתחושותיו ורגשותיו בפתיחות, מבקש להבין התנהגותו באירוע, מביע מוטיבציה גבוהה לטיפול. לדברי הנאשם מאז הותר לו לשהות בסופי שבוע בבית, הקשר עם אשתו התחזק, מרגיש הרבה יותר נוח לשתף אותה בעובר עליו, הדינמיקה הזוגית טובה, התקשורת פתוחה ומאפשרת שיח מזמין לביטוי עמדות ורגשות. חש קושי רגשי להיפרד מהבנות ומאשתו, געגועים ודאגה להן, לצדתחושת בושה ואשמה שהמצב המשפחתי והפרידה הממושכת הם תוצר של התנהלותו והפגיעה באשתו, עליה מצר מאוד. הטיפול מהווה עבורו עוגן רגשי לשיתוף והתייעצות, לצד עבודה אינטנסיבית בכל הקשור למודעות עצמית, זיהוי מצבי סיכון ודרכי התמודדות.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם השתלב בטיפול, מחוייב להליך הטיפולי, עורך בחינה של התנהלותו, הגביר מודעות לקשיים אישיותיים שעמדו ברקע להתנהלותו, משתף פעולה באופן מלא, עורך התבוננות פנימית ומביע מוטיבציה להעמיק בטיפול, שנמצא בשיאו. בנוסף, התרשם שירות המבחן מדינמיקה חיובית בזמן שהנאשם שוהה בבית, שינוי חיובי בתקשורת ביניהם, רצונם לשקם את התא המשפחתי והזוגי.

תסקיר מיום 10.6.24 - ממשיך להגיע בקביעות לכל המפגשים באופן המחוייב להליך הטיפולי, מגויס לתהליך הטיפולי, בעל מוטיבציה גבוהה, שיתוף פעולה מלא, לומד כלים יעילים להתמודדות בסיטואציות זוגיות ואישיות מורכבות, משתף בתחושות ורגשות באופן פתוח. מעבר למוטיבציה שהביע להמשיך בהליך הטיפולי, אותו רואה כבעל ערך רב, מהווה עבורו עוגן רגשי לשיתוף והתייעצות, לצד עבודה אינטנסיבית בכל הקשור למודעות עצמית, זיהוי מצבי סיכון ודרכי התמודדות - הנאשם הביע גם מוטיבציה לבצע שעות של"ץ בהיקף גבוה מזה שעליו המליץ שירות המבחן.

11. בכל תיק אלימות, ובפרט בתיק אלימות במשפחה - יש חשיבות רבה לעמדת המתלוננת. לדברי המתלוננת, הנאשם מעולם לא נהג בהתנהגות מאיימת או תוקפנית, הוא בעל ואב טוב, אכפתי ודואג. הקשר הזוגי מבוסס על היכרותו רבת שנים וחברות עמוקה, כשהדינמיקה הזוגית אופיינה באהבה, כבוד ופרגון הדדי. תיארה התנהלות תקינה בבית והשקעה רבה של הנאשם ברווחתה ורווח הבנות, מבחינה רגשית וחומרית.

לדבריה, עובר לאירוע חוו משבר סביב הפלה, אירוע שנחרט אצלה בזכרון והשפיע על התנהלותה היומיומית, עד למצב דיכאוני. בנוסף היא והנאשם חוו אובדנים משפחתיים של קרובי משפחה. כל האירועים התרחשו בפרק זמן קצר, בסמוך לאובדן האישי והשפיעו על מצבם הנפשי. כל אחד מהם היה עסוק באובדן במשפחתו, לצד אובדן אישי, עמו לא הצליחו להתמודד באופן מיטבי, בין היתר בשל סמיכות האירועים וקושי להכילם. אלו הובילו להתרחקות רגשית ופיזית, תקשורת מועטה ממוקדת במשימות הבית, ללא יכולת לשתף בעובר עליהם, לחלוק בתחושותיהם ולהסתייע אחד בשנייה. כתוצאה מכך, בשונה מהעבר, לא הצליחו לפתור ויכוחים ביניהם ולהגיע לפשרה. במצב דברים זה החלו לחשוב על פירוק התא המשפחתי וחלוקת הרכוש באופן שוויוני. לתפיסתה הוויכוחים היו ערוץ לפריקת והוצאת הכאב והאשמה שכל אחד חש בעקבות האובדנים.

ביום האירוע התגלע ויכוח בנוגע לחלוקת רכוש, כשהנאשם ביקש שתחתום על ויתור על דירתם המשותפת, כשלפני כן סוכם על חלוקת רכוש באופן שווה. בקשתו פגעה בה מאוד וערערה ביטחונה האישי. בהיותה בסערת רגשות ניהלה ויכוח קולני. לא פחדה מהנאשם ולא חשה מאוימת, בין היתר לאור היכרות רבת שנים ותחושת ביטחון שהקנה לה בעבר. לדבריה, אלמלא עובר האורח שהתקשר למשטרה - לא הייתה מתלוננת. להבנתה היו יכולים לפתור את הוויכוח בכוחות עצמם או בסיוע קרובי משפחה. לצד זאת, בהגעתה למשטרה, הייתה בסערת רגשות והתקשתה לווסת עצמה על רקע הפגיעה שחוותה מהנאשם, בנושא הכלכלי ובנושא האישי מנחישותו להתגרש. הדברים שמסרה במשטרה היו במטרה להרחיקו מספר ימים מהבית, כדי להרגיע הויכוחים בקשר לגירושין. בשל הפגיעה וסערת הרגשות באותה עת, לא ראתה אלטרנטיבה מועילה יותר לפתור את הקונפליקט ביניהם, כשרצונה היה להרתיעו מלהמשיך בהליך הגירושין. לדבריה, לא ידעה שכל מה שנאמר על ידה במשטרה ישמש כחומר להגשת בכתב האישום נגד בעלה. למחרת ניגשה לתחנת המשטרה וביקשה לחזור בה מתלונתה, אך נענתה בשלילה. הביעה צער על כל השתלשלות האירועים שהובילה למעצרו וביקשה עזרה. לדבריה, מעוניינת בחזרת הנאשם לביתם, שיתפה בגעגועים וקשיים רגשיים שבנותיהם נאלצות להתמודד בשל היעדרותו הממושכת. אלו פוגעים בתפקודן היומיומי וצמצמו מרחב פעילותן, כגון הסתגרות בבית, אי-רצון לטייל בפארק או ללכת לבקר את הסבים, ללא נוכחות אביהן, שכן בעבר אלו נעשו יחד עם הנאשם.

על רקע טראומה שעברה בגיל ההתבגרות, כשהמתלוננת הגיעה למרכז למניעת אלימות במשפחה, הופנתה על ידי מנהלת המרכז למסגרת טיפולית שתיתן מענה ייעודי לו זקוקה. על רקע המצב הבטחוני, הפסיקה המתלוננת עבודתה כנציגת שירות לקוחות טלפוני של חברת אשראי.

בתסקיר מיום 20.3.24 הוסיפה כי מאז שונו תנאי השחרור והותר לנאשם להגיע לביתם בסופי השבוע - האווירה טובה ונינוחה בסופי השבוע, מנהלים את משק הבית בכבוד, שותפות ומעורבות של הנאשם בניהול משק הבית וטיפול בילדות. לדבריה, חלה הטבה במצב הנפשי של הבנות שזכות לקרבה ונוכחות שלה אביהן, אותו אוהבות מאוד ודאגו לשלמו בשל היעדרות ממושכת מהבית, לצד הגעגועים וחוסר שקט נפשי. לדבריה, השניים עובדים על זוגיות ותקשורת ביניהם. דיווחה על שינוי חיובי ומשמעותי ביכולתם לנהל שיחה, לבטא דעות, ולהיות קשובים לעמדות ודעות אחרות, כמו גם דאגה ואהבה שמפגין הנאשם כלפי הבנות ורצון להיות בקרבתן ולהוות עבורן דמות מכילה וחמה. הבנות חוות קושי רגשי כשצריכות להיפרד מהנאשם לאחר שבת. המתלוננת חזרה על כך שמדובר באירוע חריג בהתנהגות הנאשם, שללה אלימות מכל סוג לאורך כל שנות נישואיהם, לא חשה מאוימת מפני הישנות התנהגות אלימה, הביעה רצון בשיקום התא המשפחתי ובחזרתו המלאה של הנאשם הביתה. ציינה, כי הרחקה מהמשפחה והליך הטיפול מגבירים מודעות לקשיים שבעבר לא היו מדוברים, השניים מתבוננים על התנהלותם כזוג בתקופה שקדמה לאירוע ובזכות כל אלו מצליחים לעשות תהליך משמעותי של שיקום התא המשפחתי והזוגי.

בתסקיר מיום 10.6.24 - תיארה המתלוננת דינמיקה זוגית חיובית וחיונית שיתוף ערבות הדדיות כבוד ואהבה. מאז שובו, הנאשם מתפקד כאב מעורב ופעיל, משקיע מאמצים רבים לספק לבנות תחושת הביטחון שאבדה בזמן שהיה מרוחק מהבית והבנות סבלו מחרדות ומצב רוח מדוכדך. הנאשם מושקע בתפקוד ההורי, מפגין סבלנות, דאגה ואהבה כלפי הבנות ורצון להיות בקרבתן ולהוות עבורן דמות מכילה וחמה. מאז חזרתו המלאה יש הטבה משמעותית במצבן הנפשי של הבנות, שזכות לקרבה בנוכחות של אביהן, לצד ביטוי דאגה וחוסר שקט נפשי כשהנאשם לא נמצא בבית. המתלוננת תיארה המשך עבודה משמעותית על זוגיות, תקשורת, שינוי חיובי משמעותי ביכולת שלהם לנהל שיחה, לבטא דעות ולהיות קשובים ואמפתיים לדעות אחרות. השניים עוברים הליך הגברת מודעות לקשיים שבעבר לא היו מדוברים. לצד כל אלה תיארה עצבות, יסורי מצפון, הענשה עצמית וחשש כבד אצל הנאשם. המתלוננת חוששת מאפשרות נסיגה נוספת במצבו, כשלהדבריה בתקופת המעצר והתנאים המגבילים רזה ב-25 קילו וסבל מדיכאון. המתלוננת שבה ושללה אלימות מכל סוג שהוא לאורך כל שנות הנישואים, ציינה שלא חשה מאוימת מפני הישנות התנהגות אלימה וחזרה על כך שמדובר באירוע חריג בהתנהגות הנאשם.

12. להתרשמות שירות המבחן מדובר בבני זוג צעירים שחוו מספר אירועים טרגיים בפרק זמן קצר והתקשו להתמודד איתם בצורה מיטיבה. דברים אלו עמדו ברקע לקרע ולריחוק רגשי ופיזי. להערכת שירות המבחן דרכי ההתמודדות של הנאשם לא הועילו בהתמודדות עם הקשיים הזוגיים באותה עת. בנוסף, גם דרכי ההתמודדות של המתלוננת, שבאו לידי ביטוי בהאשמה עצמית בהקשר לאובדן האישי, ריחוק מהנאשם, קושי להשמיע ולבטא עמדו ברקע לדחיסת רגשית גבוהה ותגובות רגשיות לא מווסתות, הובילו לאירוע החריג ביחסיהם. שירות המבחן התרשם מקיום גורמי סיכוי רבים, ובכלל זה ניהול אורח חיים תקין, יצרני ונורמטיבי עובר למעצרו, חשיבות הישגיו המקצועיים והאקדמיים, נתון המחזק דימויו העצמי, הזוגי והחברתי, תפקוד תעסוקתי תקין עובר למעצרו, מחויבות לפרנסת המשפחה, העדר עבר פלילי, נטילת אחריות על ביצוע העבירות, ללא צמצום חלקו, אלא להיפך - לקח אחריות על כל האירוע על עצמו, המוטיבציה להמשיך בטיפול, שיקום הקשר הזוגי וחשיבות המשך הטיפול למשפחה כולה.

גורמי סיכון להתנהגות אלימה כלפי המתלוננת: הקושי של בני הזוג לצלוח משבר זוגי שחוו, בחירה להתבצר בקשיים ובכך העצימו את הריחוק, קשיי תקשורת ותגובות רגשיות מוקצנות, שבאו לידי ביטוי בהתנהגות אלימה. תפיסתו העצמית, שנבנתה על תפקוד תקין בתחומי חיים שונים, מקשה לבחון הפער בין התנהגותו בדרך כלל להתנהגותו החריגה באירוע, דבר שהוביל למצב נפשי ירוד בעת מעצרו ובעת שהיה בתנאים מגבילים. במכלול השיקולים העריך שירות המבחן, בתסקירו מיום 22.11.23, רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות אלימה כלפי המתלוננת. לצד זאת צוין כי טיפול ייעודי בתחום האלימות במשפחה, בליווי שירות המבחן, יכולים לצמצם משמעותית את רמת הסיכון. הומלץ על שילוב הנאשם בטיפול ייעודי בתחום אלימות זוגית ושינוי תנאי השחרור, לצורך חזרה הדרגתית לביתו.

בתסקיר מיום 20.3.24 התרשם שירות המבחן, כי הדינמיקה הזוגית לא מתאפיינת בדפוסים אלימים ופוגעניים מושרשים, כי אשתו מהווה עבורו עוגן ודמות תומכת משמעותית וכי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה היא נמוכה. שירות המבחן ציין כי המשך הטיפול יצמצם עוד את הסיכון להישנות התנהגות אלימה ויסייע לבני הזוג לנהל מערכת זוגית טובה יותר.

גם בתסקיר מיום 10.6.24 חזר שירות המבחן על התרשמותו, כי הדינמיקה הזוגית לא מתאפיינת בדפוסים אלימים ופוגעניים מושרשים וכי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה היא נמוכה, כאשר המשך הטיפול יצמצם עוד את רמת הסיכון ויסייע להם לנהל מערכת זוגית טובה יותר.

13. בפסיקה לא נקבעו מסמרות באשר לצורך להצביע על פגיעה קונקרטיה במקום העבודה. התכלית היא שלא לשים מכשול בפני נאשמים ולאפשר להם להשתקם ולחזור ולהשתלב בחברה יצרנית ובקהילה, גם באותם מקרים בהם לא הוכח נזק קונקרטי [ראו לדוגמה ע"פ 3554/16 יעקובוביץ' נ' מדינת ישראל (11.6.17); רע"פ 8215/16 יצחק נ' מדינת ישראל (29.3.17) (להלן: רע"פ יצחק); ע"פ 4466/13 פורטל נ' מדינת ישראל (22.5.14); רע"פ 3446/10 אלחלים נ' מדינת ישראל (6.4.11) ו-ענין שניידרמן]. ב-רע"פ יצחק קבע בית המשפט העליון כי אף בעבירה חמורה מזו שלפני, כאשר מדובר היה במי שהורשע בעבירות סיוע לאחר מעשה ושיבוש מהלכי משפט בפרשת רצח קשה וכוּאבת - בהינתן ש"עשויה להיות השפעה שלילית להרשעתו של המערער על עבודתו המקצועית ועל סיכויי להיקלט בעבודה..." , יש מקום להורות על ביטול הרשעה. ב-ענין קיזר קבע כב' הש' ברסלר-גונן - "...גם בהקשר של הנזק הקונקרטי מצאנו בשנים האחרונות אפשרויות הגמשה במקרים המתאימים, כאשר כאמור עוצמתה של הפגיעה בערכים המוגנים אפשרה זאת, על מנת לאפשר לעבריין להשתקם ולחזור להשתלב בחברה היצרנית ובקהילה..."

בהקשר של הנזק הקונקרטי, נכון להתבונן על כל נאשם ונאשם. לכל אדם קיימים מאפיינים אחרים, הוא נמצא בסביבה מסויימת ואורח חייו ייחודי. על כן, נזקו יהיה לא אחת תלוי בנתוניו האישיים, בנתוני סביבתו, הקהילה, התרבות וכיוצ"ב נתונים המשפיעים על יכולת התקדמותו והתפתחותו של אדם בסביבתו..."

14. כך, הסתייעות ב"מקבילית הכוחות" ב-ענין קיזר הובילה למסקנה כי גם באותם מקרים בהם לא הוכח נזק קונקרטי, אולם מדובר במי שנעדר עבר פלילי, אשר תרם לחברה, נכון וראוי להורות על ביטול הרשעה, כשהעבירה, בנסיבותיה, לא הובילה לפגיעה חמורה בערכים המוגנים, וכלשונו של כב' הש' ברסלר-גונן - "ההליך אינו נקמני, וכאמור יש לעודד אפשרויות חרטה במהלך מעשה עברייני. האופן שבו פעל המערער במהלך חייו והתנדבותו ושירותו בקהילה, בהחלט צריכים לעמוד לזכותו בעת שהוא נותן את הדין על עבירה שביצע. המקרה שלפנינו מדגים לטעמי את האיזון הנכון במקבילית הכוחות שבה יינתן משקל רב יותר לכך שמדובר באירוע חד פעמי שאינו מאפיין את אורח חייו של המערער, לחרטה המוכחת במהלך האירוע. כך יש לתת משקל לדימוי העצמי של המערער בעייני עצמו ובעייני קהילתו, ... הכל מבלי להקל ראש מחומרת העבירה עצמה. לטעמי לא יהיה בביטול הרשעה כדי לפגוע בהרתעה הנדרשת ובמסר הנובע מראיית בית המשפט את חומרת האירוע ואת הפגיעה בערכים המוגנים הנובעים מהמעשה אלא, מתן ביטוי קונקרטי גם לשיקולים האישיים בנסיבות העניין".

15. גם ב-ענין אבו מדיעם קבע כב' הש' דנינו, כי קיימים מקרים בהם ניתן "לבחון את הפגיעה בשיקומו של הנאשם בפריזמה מרוככת יותר, במובן זה שגם אם לא מוכח נזק קונקרטי או אף מידת וודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי, אלא אך 'השפעה שלילית להרשעתו של המערער על עתידו המקצועי ועל סיכויי להיקלט בעבודה, לפחות במגזר הציבורי'...", הרי העולה מהמקובץ יניב מסקנה כי בנסיבות מקרה נתון, על מאפייניו, יהא בכוחו של בית המשפט לשקול את ביטול הרשעה". כך, די בקיומה של "הסתברות קרובה למדי" שנאשם "ייתקל בקושי ממשי" להתקבל לעבודה או לקבל רישיון "על רקע הרשעתו. למצער, ניתן לומר כי להרשעתו תהא 'השפעה שלילית' על עתידו המקצועי ועל סיכויי להיקלט בעבודה..." כדי להוביל למסקנה שניתן לסיים את התיק בביטול הרשעה.

16. בעניינו, הנאשם עובד כמהנדס. לא נעלם מעיני כי עלה בידו למצוא מקום עבודה גם לאחר מעצרו בתיק, אולם החשש עליו עמד שירות המבחן, לפיו על מהנדס בנין להיות נעדר הרשעות כדי להמשיך בעבודתו בתחום הוא לא חשש בעלמא, קל וחומר על רקע המצב הבטחוני במסגרתו נסגרים אתרי בניה רבים, נעשה צמצם משמעותי בצורך במהנדסי בניה ומשכך ההרשעה תפגע עוד יותר בסיכוי לעבוד בתחום. נתונים אלו מובילים למסקנה שקיימת אותה "הסתברות קרובה למדי" כי הרשעתו תוביל לפיטוריו ולקשיים למצוא מקום עבודה. מטבע הדברים וכעולה מהתסקירים, לאבדן מקור הפרנסה תהיה השלכה לא רק על הנאשם ועל המשך הליך שיקומו, אלא גם על בני ביתו, אשתו ובנותיו. לא למותר לציין כי בעת הטיעונים לעונש ישבו הנאשם והמתלוננת מחובקים ושניהם בכו לאורך כל הדיון. מאחוריהם ישבו אחיו הבכור של הנאשם, שתי אחיותיו והוריו. יש בכך כדי לחזק ההתרשמות לגבי המעטפת המשפחתית התומכת שיש לנאשם.

סוף דבר

17. עולה מן המקובץ כי עלה בידי ההגנה להראות שבעניינו של הנאשם מתקיימים שני התנאים שנקבעו ב-הלכת כתב. ראשית, כפי שקבעתי לעיל, מהפסיקה עולה כי בנסיבות מסוימות, גם בעבירת אלימות במשפחה - ניתן לסיים הליך בביטול ההרשעה. בנוסף, הנאשם הראה קיומה של הסתברות קרובה למדי שהוא עלול להיתקל בקושי ממשי להמשיך לעבוד בשל הרשעתו וכי להרשעתו תהיה השפעה שלילית על עתידו המקצועי - נזק החורג מהנזק "הרגיל" שנגרם לנאשמים מהרשעתם. אכן, כטענת ב"כ המאשימה, שיקולי בית המשפט רבים ורחבים מאלו של שירות המבחן, כפי שנקבע ב-רע"פ 3058/07 פז נ' מדינת ישראל (3.5.07) "מתפקידו של בית המשפט להעריך ולשקול נסיבות רבות ומגוונות, כמו למשל, חומרת העבירה ונפיצותה בציבור, הגנה על שלום הציבור וביטחון, הרתעת העבריינים בכוח, התגמול שבענישה וכיוצא באלה. שיקולים אלה אינם מתחום שיקוליו של קצין המבחן, ואין הוא אף מוסמך להמליץ לגביהם. השופט, הוא אשר ישים במאזני שיקוליו, כאחד השיקולים החשובים, גם את המלצתו של קצין המבחן". בענייננו, לא רק המלצת שירות המבחן היא שמטה את הכף לקולה, אלא שיקולים רבים נוספים, כמפורט לעיל, ובראש ובראשונה הודאתו, החרטה הכנה שהביע והירתמותו להליך הטיפולי, הירתמות שהובילה להפחתה ברמת הסיכון שמשקפת מהנאשם.

18. מצאתי כי האיזון בין האינטרס הציבורי בהרתעה היחיד והרבים, כמו גם הוקעת עבירות אלימות בכלל ועבירות אלימות במשפחה בפרט - לבין אינטרס הנאשם, נוכח הנסיבות הייחודיות של הנאשם, שיתוף הפעולה המלא שלו אל מול גורמי הטיפול, החשש הממשי שהרשעה תפגע בעבודתו, בהתחשב בעברו הנקי, בשירותו הצבאי, בקיום אורח חיים תקין ויצרני, ומעל הכל - ההודאה בהזדמנות הראשונה, הבעת החרטה המלאה ושיתוף הפעולה הן עם רשויות החוק והן עם ההליך הטיפולי במסגרת שירות המבחן וכן עמדת אשת הנאשם - מצאתי שיש להורות על ביטול הרשעת הנאשם, כך שההליך יסתיים ללא הרשעה ובנוסף יושתו על הנאשם: (א) 5,000 ₪ התחייבות למשך שנה מהיום, שלא יעבור כל עבירת אלימות, לרבות איומים. על הנאשם להצהיר על ההתחייבות היום. לא יצהיר על ההתחייבות היום - יהיה על הנאשם לרצות 30 ימי מאסר בפועל לשם כפיה.

(ב) 360 שעות שירות לתועלת הציבור, בהתאם לתכנית אותה גיבש שירות המבחן (להלן: צו של"ץ). אם יהיה צורך בשינוי מקום ההשמה - יבצע שירות המבחן את ההתאמות הנדרשות ויודיע לבית המשפט על השינוי. (ג) הנאשם יעמוד בפיקוח שירות המבחן למשך שנה מהיום (להלן: צו מבחן). מובהר לנאשם כי אם לא יבצע את צו השל"צ כנדרש או לא יעמוד בצו המבחן - יוחזר עניינו לדיון בבית המשפט, הוא יורשע ודינו ייגזר מחדש. המזכירות מתבקשת להעביר עותק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות. זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 יום. ניתן והודע היום, י"ז סיוון תשפ"ד, 23 יוני 2024, במעמד הצדדים.